

INKWIZYCJA PAPIESKA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

redakcja
Paweł Kras

Copyright © 2010 Dominikański Instytut Historyczny w Krakowie

For this edition

Copyright © 2010 Wydawnictwo Esprit SC

Recenzenci:

prof. dr hab. Stanisław Bylina

prof. dr hab. Krzysztof Ożóg

Projekt okładki:

Kazimierz Bocian

Redakcja wydawnicza:

Anna Markiewicz

Skład:

Aleksandra Motyka

Opracowanie indeksów:

Anna Markiewicz

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J.-P. Laurensa, *Les hommes du Saint-Office*,
1889, Musée d'Art et d'Archeologie, Moulins, France/ Giraudon/
The Bridgeman Art Library

**Wydanie publikacji dofinansowane
przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego**

Wydanie I, Kraków 2010

ISBN 978-83-61989-33-2

Wydawnictwo Esprit SC

ul. Soroki 4/3

30-389 Kraków

tel.: (012) 267 05 69, faks: (012) 267 05 69

biuro@wydawnictwoesprit.com.pl

Księgarnia internetowa: www.esprit.com.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Praedicatores – inquisitores – persecutores. Wokół historiograficznego sporu o średniowieczną inkwizycję Paweł Kras	11
Średniowieczna herezja i inkwizycja: od jurysdykcji indywidualnej do zinstytucjonalizowanej Richard Kieckhefer	35
Kaznodzieje i inkwizytorzy Grado Giovanni Merlo	71
Dominikańscy inkwizytorzy jako „lekarze dusz”: dyscyplina duchowa inkwizycji w latach 1231–1331 Christine Caldwell Ames	91
Inkwizycja papieska w Europie Środkowo-Wschodniej – powstanie i organizacja Paweł Kras	115
Inkvizitoři v Čechách v letech 1315–1415 Pavel Soukup	147
Źródła do badań nad średniowieczną inkwizycją dominikańską na Węgrzech Ireneusz Wysokiński OP	173
Wyszktałenie średniowiecznych inkwizytorów dominikańskich z ziem polskich Krzysztof Kaczmarek	197
Inkwizytorzy dominikańscy w diecezji krakowskiej w średniowieczu Maciej Zdanek	219

Nieznane źródła do dziejów średniowiecznej inkwizycji w Polsce i Czechach w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Jagiellońskiej	
Wojciech Świeboda	239
Uwagi o odpustach związanych z średniowieczną inkwizycją w Polsce	
Wiktor Szymborski	255
Z warsztatu inkwizytora. Obraz heretyka w świetle <i>Glossa Ordinaria super Osee contra haereticos</i> (ADK R.XV.14)	
Tomasz Gałuszka OP	269
Judaizm jako herezja chrystologiczna w kazaniach dominikanina Jana z Ząbkowic (zm. 1446 r.)	
Anna Zajchowska	293
Role inkvizice při potírání učenecké hereze v univerzitním prostředí pozdního středověku (Heidelberg – Praha – Vídeň)	
Martin Nodl	309
„Cristus in siner jogent vnd kintheit gewundert hart”. IX-ty punkt oskarżenia brata Wenera z Friedbergu w procesie z 1405 r.	
Krzysztof Bracha	329
Podstawy prawne działalności inkwizycji hiszpańskiej	
Cezary Taracha	349
Indeks osób	363
Indeks nazw geograficznych	381

Table of contents

Abbreviations	9
Praedicatores, inquisitores, persecutores: reflections on the historiographical concept of medieval inquisition	
Paweł Kras	11
The office of Inquisition and medieval heresy: the transition from personal to institutional jurisdiction	
Richard Kieckhefer	35
Preachers and inquisitors	
Grado Giovanni Merlo	71
Dominican inquisitors as 'doctors of souls': the spiritual discipline of inquisition, 1231–1331	
Christine Caldwell Ames	91
Papal inquisition in East Central Europe: emergence and structures	
Paweł Kras	115
Inquisitors in Bohemia in 1315–1415	
Pavel Soukup	147
Sources for research on the Dominican inquisition in medieval Hungary	
Ireneusz Wysokiński OP	173
The Education of medieval Dominican inquisitors from the Polish territories	
Krzysztof Kaczmarek	197
Dominican inquisitors in the diocese of Cracow during the Middle Ages	
Maciej Zdanek	219
Unknown sources for the study of the history of the medieval inquisition in Poland and Bohemia in the Manuscript Department of the Jagiellonian Library	
Wojciech Świeboda	239

Reflections on the indulgences related to the medieval inquisition in Poland Wiktor Szymborski	255
A look at the inquisitor's workshop: The image of the heretic in Glossa Ordinaria super Osee contra haereticos (Archive of the Polish Dominican Province, MS. R.XV.14, f. 327v–332v) Tomasz Gałuszka OP	269
Judaism as a christological heresy in the sermons of Jan of Ząbkowice (d. 1446.) Anna Zajchowska	293
The role of the inquisition in suppressing intellectual heresy in the university milieu during the late Middle Ages (Prague, Vienna, Heidelberg) Martin Nodl	309
„Cristus in siner jogent vnd kintheit gewundert hart”. The ninth article of the accusation against friar Werner of Friedberg in the trial of 1405 Krzysztof Bracha	329
The legal foundations of the activity of the Spanish Inquisition Cezary Taracha	349
Name index	363
Geographical name index	381